



STORTINGET

Representantforslag 120 S

(2025–2026)

fra stortingsrepresentantene Bård Hoksrud, Dagfinn Henrik Olsen, Frank Edvard Sve, May Helen Hetland Ervik og Mats Henriksen

Dokument 8:120 S (2025–2026)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Bård Hoksrud, Dagfinn Henrik Olsen, Frank Edvard Sve, May Helen Hetland Ervik og Mats Henriksen om stans i bruk av dagens synsfelttest som grunnlag for tap av førerkort samt endring av regelverket for vurdering av kjøreevne

Til Stortinget

Bakgrunn

For å få eller beholde førerkort i Norge må man oppfylle helsekrav fastsatt av helse- og samferdselsmyndighetene, et regelverk som forvaltes av Statens vegvesen. I dag brukes en bestemt synsfelttest (Esterman-programmet) som avgjørende beslutningsgrunnlag for om en person anses egnet for å kunne ha førerkort. Dersom testen ikke består, kan førerkortet bli inndratt.

Ny norsk forskning underbygger at denne testen ikke er utviklet for å måle kjøreevne, og at den har svak sammenheng med faktisk ulykkesrisiko og kjøreprestasjon. Resultatene påvirkes av dagsform, konsentrasjon og tilfældigheter, og samme person kan bestå én dag og stryke neste.

Forskning og medieomtale dokumenterer at flere hundre personer hvert år kan ha mistet førerkortet på feilaktig grunnlag. Øyelege og forsker Thea Melsen Sudmann har beskrevet at utfallet av testen i praksis kan være så tilfeldig at det nærmest kan sammenlignes med kron eller mynt.

Å frata noen førerkortet er et alvorlig inngrep i enkeltmenneskers liv og frihet. For mange er førerkort en forutsetning for arbeid, familieliv og deltakelse i samfunnet. Beslutninger av så stor betydning for enkeltmennesker må bygge på pålitelige og vitenskapelig dokumenterte metoder som gir nødvendig trygghet.

Internasjonale sammenligninger viser at bruk av Esterman-programmet som absolutt terskel er omstridt også i andre land i Europa, og flere land kombinerer derfor synsvurderinger med mer funksjonelle tester av faktisk kjøreevne.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

for s l a g:

1. Stortinget ber regjeringen stanse bruken av dagens synsfelttest (Esterman-programmet) som selvstendig og avgjørende grunnlag for inndragning av eller avslag på søknad om førerkort.
2. Stortinget ber regjeringen innføre mer funksjonelle og treffsikre vurderingsmetoder for kjøreevne, herunder tilbud om simulatorbasert test eller praktisk kjøretest gjennom godkjent kjøreskole eller med sensor fra Statens vegvesen, som alternativ til ren laboratorietesting av synsfelt.
3. Stortinget ber regjeringen sikre at personer som tidligere har mistet førerkortet som følge av dagens synsfelttest, gis rett til ny og individuell vurdering, herunder tilbud om simulator eller praktisk kjøretest, uten ekstra kostnader eller byråkratiske hinder.

4. Stortinget ber regjeringen innen seks måneder gjennomføre nødvendige endringer i førerkortforskriften, slik at synsfelttest ikke alene avgjør om en person får eller beholder førerrett.

12. februar 2026

Bård Hoksrud

Dagfinn Henrik Olsen

Frank Edvard Sve

May Helen Hetland Ervik

Mats Henriksen